

Innan du avlar på din hund

Tekst: Hanna Björk, avlsrådet 2010.

När din vattenhund börjar bli vuxen kanske du börjar fundera på att använda din hund i avel. Den Portugisiska Vattenhunden är ju en relativt liten ras och kanske skulle just din hund göra nytta som avelsdjur. Det faktum att vår ras är relativt liten gör att det inte är helt enkelt att avla på ett seriöst och målmedvetet sätt.

Innan du tar beslutet att avla behöver du lära dig mer. Du måste söka kunskap, förbereda dig och vara uppdaterad om rasens situation i det egna landet såväl som internationellt. Ingen annan kan ge dig all denna kunskap utan du måste samla och bearbeta den information som finns tillgänglig och göra dina val utifrån den.

När man lär sig mer gäller det också att vara beredd att ta tillvara den nya kunskapen på gott och ont. Skulle den leda till att du förstår att just din hund inte håller måttet som avelsdjur bör du avstå från avel hur tråkigt det än känns.

Det är i rasens intresse att hundra med god fysisk och mental funktion går i avel, de ska dessutom vara friska och se bra ut. Man får inte heller glömma att tänka på den genetiska variationen och inte använda vissa avelsdjur extremt mycket eller göra parningar med för hög inavelsgrad. Det är inte nödvändigtvis av intresse för rasen att samtliga syskon i en kull går i avel. Genom att istället välja de absolut bästa individerna arbetar man för att höja kvalitén inom rasen.

Tikägaren och hanhundsägaren har lika stort ansvar för en kull valpar som sätts till världen, båda avelsdjuren kommer att påverka rasens utveckling i lika stor grad. Det är därför lika viktigt att hanhundsägaren är insatt och har kunskap att bedöma kvalitén på sin hund, eller söker hjälp av andra för att ta ett väl underbyggt beslut.

Det är inte så att en hund behöver få valpar för att leva ett helt liv utan sällskapshundar lever ett alldeles utmärkt liv även om de aldrig får fortplanta sig.

Det är av intresse för rasen att de absolut bästa individerna går vidare i avel men då måste vi vara hårda i vår bedömning av den enskilde hundens kvalitet. Detta gäller både hane och tik. Ställ ut hunden några gånger, sök kunskap från specialister på rasen. Prata med den uppfödare du köpte hunden av, det är den person som vet absolut mest om eventuella problem i din hund

familj du bör vara insatt i innan avel.

Det är lätt att tänka att man ju bara ska ta en kull eller två för att man tycker det känns roligt och att det därför inte är så noga att hunden förutom hälso-kraven även uppfyller kraven mentalt och exteriört och att man då på något vis inte har lika stort ansvar som de "riktiga" uppfödarna . Den dagen du sätter en kull valpar till världen har du dock precis lika stort ansvar som uppfödare som arbetat i 20-30 år med rasen och det finns inga ursäkter för att ta dåligt underbyggda beslut.

Valparna som din hund producerar, vare sig du har en tik eller en hane, är ditt ansvar. Den påverkan de har på rasens population är ditt ansvar. Därför måste du se till att du har all kunskap som behövs för att ta kloka beslut. Du behöver söka kunskap, fråga sakkunniga, vända ut och in på din hund och granska den ur alla olika vinklar. Var objektiv och kritisk när du ser på din egen hund.

Du har ansvar gentemot valpköpare, rasen och din egen hund. Ta detta ansvar på största allvar och gör ditt bästa för att lämna riktiga upplysningar om din hund.

Rasklubben har information gällande viktiga frågor för rasen gällande avel.

FOTO: Laila Erlandsen

På Norsk Kennelklub finns NKK's etiske grunnregler for av log opdress, Nkk's avlsstrategi, FCI's breeding rules, FCI's standing order's och information om Opdresserskolen tillsammans med flera artiklar om avel och oppfodning. Detta är något du bör läsa och vara väl insatt i innan eventuell avel.

Om något går fel

Det är lätt att vara en bra oppfodare när allt går bra, valpkoparna är nöjda med sina hundar och hundarna är friska. Det är dock viktig å komme ihåg att det inte är ovanligt å saker går fel och hundar drabbas av olika problem eller att det hender tråkiga saker. Genom å ha en handlingsplan for detta innan något faktisk hender er du bättere forberedd å hantera alla eventuelle situationer. Ingen av oss kan garantera å en valp får ett langt og halsosamt liv men valpkoparna har rätt å kråva å vi gör vårt absolut bedste for å det ska bli så.

- Vad ska du göra om en valp får problem og blir sjuk eller om familien inte vill eller kan ha kvar sin hund?
- Har du en ekonomisk buffert for eventuelle oforutsedde kostnader under valptiden?
- År du forsåkrad om något er fel på de hundar du sålt?
- Kan du rent praktisk ta tillbaka valpar om det finns ett behov av det?

Se till å ståll alle dessa frågor till dig sjålv så å du har klare svar redan innan du gör en parning. Dine valpkopare kommer å kånna sig tryggere og åven du sjålv blir trygg om du har en klar plan og en tydelig strategi kring alle aspekter av din oppfodning.

Det kan vara en helt underbar opplevelse å foda opp en kull valpar eller låna ut sin hane i avel men precis lika ofta kan det sluta med store problemer.

Se till å du har alle verktøy du behøver for å göra just din opplevelse till något positivt, for dig og for dine valpkopare og for den Portugisiske Vattenhundens utveckling.

HELSE:

Disse er de vanligste testene på rasen

Når du røngter eller tester din hund legges alle resultater i en database. Slik kan vi se hvor frisk rasen vår er, eller om det er fare for at enkelte sykdommer oppstår oftere. På den måten vet vi i hvilken retning utviklingen går, og hva vi må gjøre for å beholde rasen så frisk som mulig i fremtiden.

- HD- RØNGTEN
- OPTIGENTEST/ DNA TEST FOR PRCD_PRA
- JDCM: JUVENIL DILATERAD KARDIOMYPATI

Ønsker du hjelp, eller leter etter retningslinjer for hvordan å få utført disse testene?

Send oss en mail til klubben eller avelsrådet!

Vi hjelper deg gjerne!

